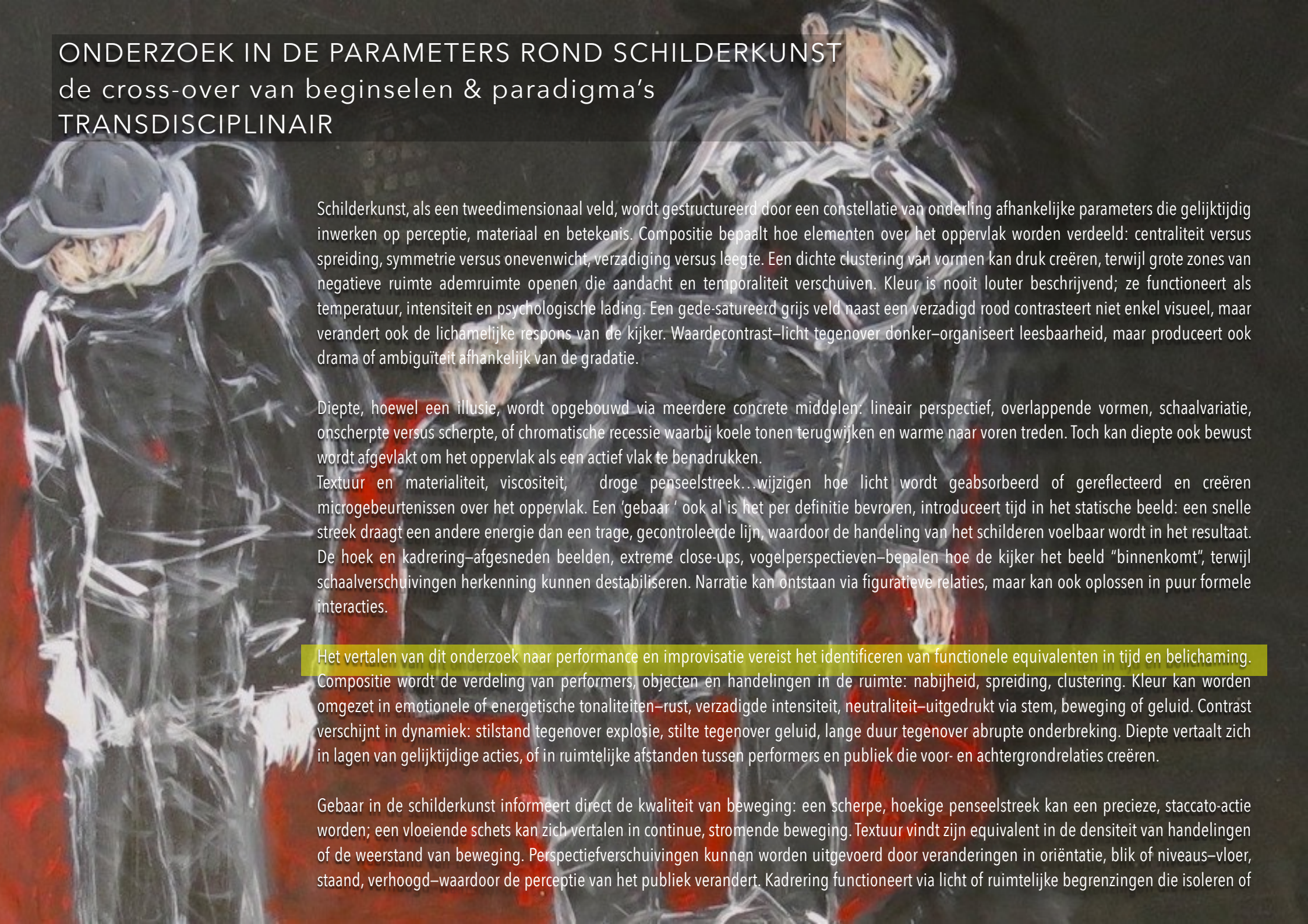

ONDERZOEK IN DE PARAMETERS ROND SCHILDERKUNST

de cross-over van beginselen & paradigma's

TRANSDISCIPLINAIR

Schilderkunst, als een tweedimensionaal veld, wordt gestructureerd door een constellatie van onderling afhankelijke parameters die gelijktijdig inwerken op perceptie, materiaal en betekenis. Compositie bepaalt hoe elementen over het oppervlak worden verdeeld: centraliteit versus spreiding, symmetrie versus onevenwicht, verzadiging versus leegte. Een dichte clustering van vormen kan druk creëren, terwijl grote zones van negatieve ruimte ademruimte openen die aandacht en temporaliteit verschuiven. Kleur is nooit louter beschrijvend; ze functioneert als temperatuur, intensiteit en psychologische lading. Een gede-satureerd grijs veld naast een verzadigd rood contrasteert niet enkel visueel, maar verandert ook de lichamelijke respons van de kijker. Waardecontrast—licht tegenover donker—organiseert leesbaarheid, maar produceert ook drama of ambiguïteit afhankelijk van de gradatie.

Diepte, hoewel een illusie, wordt opgebouwd via meerdere concrete middelen: lineair perspectief, overlappende vormen, schaalvariatie, onscherpte versus scherpte, of chromatische recessie waarbij koele tonen terugwijken en warme naar voren treden. Toch kan diepte ook bewust wordt afgevlakt om het oppervlak als een actief vlak te benadrukken.

Textuur en materialiteit, viscositeit, droge penseelstreek... wijzigen hoe licht wordt geabsorbeerd of gereflecteerd en creëren microgebeurtenissen over het oppervlak. Een 'gebaar' ook al is het per definitie bevroren, introduceert tijd in het statische beeld: een snelle streek draagt een andere energie dan een trage, gecontroleerde lijn, waardoor de handeling van het schilderen voelbaar wordt in het resultaat. De hoek en kadrering—afgesneden beelden, extreme close-ups, vogelperspectieven—bepalen hoe de kijker het beeld "binnenkomt", terwijl schaalverschuivingen herkenning kunnen destabiliseren. Narratie kan ontstaan via figuratieve relaties, maar kan ook oplossen in puur formele interacties.

Het vertalen van dit onderzoek naar performance en improvisatie vereist het identificeren van functionele equivalenten in tijd en belichaming. Compositie wordt de verdeling van performers, objecten en handelingen in de ruimte: nabijheid, spreiding, clustering. Kleur kan worden omgezet in emotionele of energetische tonaliteiten—rust, verzadigde intensiteit, neutraliteit—uitgedrukt via stem, beweging of geluid. Contrast verschijnt in dynamiek: stilstand tegenover explosie, stilte tegenover geluid, lange duur tegenover abrupte onderbreking. Diepte vertaalt zich in lagen van gelijktijdige acties, of in ruimtelijke afstanden tussen performers en publiek die voor- en achtergrondrelaties creëren.

Gebaar in de schilderkunst informeert direct de kwaliteit van beweging: een scherpe, hoekige penseelstreek kan een precieze, staccato-actie worden; een vloeiende schets kan zich vertalen in continue, stromende beweging. Textuur vindt zijn equivalent in de densiteit van handelingen of de weerstand van beweging. Perspectiefverschuivingen kunnen worden uitgevoerd door veranderingen in oriëntatie, blik of niveaus—vloer, staand, verhoogd—waardoor de perceptie van het publiek verandert. Kadrering functioneert via licht of ruimtelijke begrenzingen die isoleren of

IR DUE : STILL LIFE

Abstractie in performance maakt het mogelijk zich los te maken van narratieve causaliteit en voorrang te geven aan ritme, herhaling en relationele structuren. Het doek wordt tijd, het penseel wordt het lichaam en het geschilderde oppervlak wordt een veld van levende relaties.

In deze overdracht is schilderkunst niet langer een object maar een methodologie: een manier om perceptie te organiseren die dynamisch kan worden geactiveerd, waarbij elke parameter een instrument wordt om aanwezigheid in real time te componeren.

Op termijn, na de periode van het labo-werk, wil ik in samenwerking met een psycho-sociaal instituut en in het kader van creatieve therapie een visueel-artistiek project opzetten, in samenwerking en uitgevoerd door de patiënten van dit instituut. Het idee zou zijn om op een raam en met de hand (geen penselen) een narratief verhaal te schilderen in een continue stroom. Het schilderij evolueert continu, delen worden weggevaagd, veranderd, er komt een abstracte fase, dan chaos en verstilling, het canvas is een in constante flux. Het verhaal en de uitwerking gebeurt met de patiënt van deze zorginstelling. We zullen dan ook moeten werken aan de technische kant van het schilderen op een groot raam. Dat raam kan aan de andere kant, van buiten (misschien vanop de straat) bekeken worden door een publiek, het is dus een in-situ project. Ik wil zelf vooraf experimenteren met verschillende technieken op een raam: hoe men een laag kan wegvagen, hoe men mengen en moduleren, hoe de transformatie van beelden bewerkstelligen? Het narratieve aspect zou ook deel zijn van werk-ateliers met desbetreffende patiënten. Het geheel kan ondersteund worden door een sound-decor. Het twee-dimensioneel schilderij ontvouwt zich en beweegt bij momenten als een film en er is een narratief parcours.

Het idee vraagt heel wat geëxperimenteer en research door mezelf vooraf. Het contacteren van plaatsen, geïnteresseerden onderneem ik informeel en parallel. Het uiteindelijke, concrete project is voor na deze werkperiode en maakt geen deel uit van het onderzoekstraject.